

hos det overveiende Fleertal af det andet Things Medlemmer. Man har dert seet et Beviis for, at der kunde komme en fremtidig Kirke- og Undervisningsminister, som kunde gjøre ganske andre Anskuelser gjældende; men jeg skal dog hertil bemærke, at den omtalte Stemning vistnok kun kan betegnes som forbigaaende, og jeg entig med, hvad der er udtalt af et æret Medlem, at der igjennem den langt overveiende Deel af Befolkningen gaaer en Følelse af, at det er urigtigt, at der Geistlige indkaldes for at gjøre Tjeneste som Menig eller Combattant. Endnu maa jeg i Henseende til, hvad jeg yttrede om Continuiteten mellem de forskjelligte Ministre, udtale, at her ikke er Tale om Continuitet alene imellem en Kirkeminister og hans Eftermænd men tillige imellem et Ministerium og fremtidige Ministerier. Det er ikke blot min Anskuelse, som jeg har fremsat, naar jeg har talt om det Urigtige og det Umulige i, at en Geistlig bliver udfreven som menig Mand, men det er tillige et heelt Ministeriums Mening, og jeg troer, at selv om det Umulige — i alskald anseer jeg det for umuligt — skulde indtræde, at en kommende Kirke- og Undervisningsminister vilde gjøre Anskuelser gjældende i det foreliggende Tilfælde, som vare modsatte dem, jeg har udtalt, saa vilde det være et meget stort Spørgsmaal, om det hele Ministerium vilde vedkjende sig dem. Jeg troer meget mere, at det vilde finde Anledning til paa det Bestemteste at modsætte sig.

M. Andersen: Da der fra den Side af Thinget, som repræsenterer de Anskuelser, hvoraf ogsaa jeg er besjælet, kun er fremkommet sparsomme Udtalelser, finder jeg mig opfordret til ganske kort at sige et Par Ord om det foreliggende Ændringsforslag. Det er, saaledes som det er udtalt, ganske vist, at dette Ændringsforslag klart og tydeligt udtaler, hvad det er, Forslagsstillerne mener; men hermed mener jeg ogsaa, at de gode Egenkaber ved Forslaget ere nævnte. Jeg kan ikke være af den Mening, som skal finde sit Udtryk i Ændringsforslaget, og begriber heller ikke, hvorledes de ærede Ændringsforslagsstillere kunne til det Resultat, at Præstens Stilling som Præst

er uførenelig med det at være Soldat. I Lovforslagets § 5 staaer jo, at enhver dansk Underaaet skal paa Opfordring af Kongen eller af dem, som af Kongen dertil ere bemyndigede, være pligtig til at gribe til Vaaben eller udføre den Tjeneste, hvortil han maatte blive ansat. Derfor Præsterne imidlertid ikke skulde være indbefattede under § 5, maatte der jo staae: „Enhver dansk Underaaet undtagen Præsterne osv.“ Men en saadan Undtagelse er jo ikke foreslaet gjort i § 5, og jeg troer derfor, at Ændringsforslaget ikke ganske stemmer med denne Paragraph, ligesom jeg for mit Vedkommende heller ikke kan finde, at det stemmer med Aanden i Grundloven. Jeg er i det samme Tilfælde som den ærede Iste Landssthingsmand for 9de Kreds (M. Rasmussen), der udtalte, at han ikke kunde forstaae, hvorledes det kunde være uføreneligt med Præstens Stilling at være Soldat, da man jo dog bruger ham i andre langt mere underordnede verdslige Bestillinger, som f. Ex. at være Hovertassationscommissair, Liendecommissair osv. Det er blevet berørt, at man maatte befrygte, at Præstens Autoritet vilde lide, hvis han skulde stilles i Soldaternes Række. Dette er der dog paa ingen Maade Grund til at antage, navnlig da der ikke er Grund til at antage, at en Præst nogenstunde vil blive Recruit, og derhos maa jeg bemærke, at Præstens Stilling vil være langt heldigere end mange Andres; thi han er fra Børnsben og fra Skolen øvet i det, som Soldaten skal lære, hans Lemmer ere ikke blevie saa stive ved at udføre haardt legemligt Arbejde, som Tilfældet er med mange Andre, og man maa overhovedet antage, at han er særdeles beqvem til at udføre de Dvenser, som paahvile Soldaten. Jeg kan ikke forstaae, hvorledes hans Autoritet skulde lide; thi der er jo ikke noget Latterligt eller Uhæderligt i at være Soldat; man siger jo tværtimod til andre Læder, at det er den hæderligste og helligste Pligt at forsvare Konge og Fædreland. Hvorledes skulde saa Præstens Autoritet kunne lide ved, at han staaer i Soldaternes Række ved Siden af Menigmand. Jeg troer paa ingen Maade, at dette vil være Tilfældet. Man har beraabt sig paa, hvad